

A gyermekek jogai és az UNICEF

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetencia

9. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Tomory Ibolya

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	14-15 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Az emberi jogok gyermeki jogokra vonatkozó érvényességének megvilágítása. Tudják a tanulók saját jogaikra, életükre vonatkoztatni a gyermeki jogokról szerzett információkat. A tanuló legyen képes a segítő munka fontosságának belátására, kapjon indíttatást saját jogainak és másokért vállalt felelősségének belátására. A tanuló legyen képes az emberre, az emberi életre mint értékre tekinteni, a jogokat minden egyes emberre, gyermekre érvényesnek tekinteni.
A modul témái, tartalma	Témák: Kapcsolatok – szolidaritás, felelősség; társadalom – esélyegyenlőtlenség; életmód – életminőség, egészség; erkölcs és jog – normák, törvények; globalizáció – világproblémák, nemzetközi szervezetek Tartalom: A jog és kötelesség fogalmának tisztázása, a gyermekjogok fontosságának tudatosítása. A világ legnagyobb gyermekvédelmi szervezete, az UNICEF történelmével, tevékenységével való ismerkedés, a problémák érzékeltetése néhány konkrét példán, az ezekkel kapcsolatos álláspontok megfogalmaztatása.
Megelőző tapasztalat	Történelmi tanulmányok során az emberi jogokkal kapcsolatos kérdések megfogalmazása, példák ismerete (rabszolgaság, Emberi Jogok Nyilatkozata stb.). Alapvető ismeretek a szegénység, gazdagság fogalmáról. Az iskolai jogok és kötelességek, a tanulás mint jog és kötelesség ismerete.
Ajánlott továbbhaladási irány	További emberi jogi és gyerekjogi ismeretek, és a szervezetek jelentőségének, a másokért vállalt önkéntes segítő munka fontosságának kibontakoztatása. Az UNICEF mint fejlesztési és segélyszervezet közelebbi megismerése, és prioritásainak megvalósulása különböző programjaiban. Az UNICEF globális nevelési koncepciójának feldolgozása, és gyerekjogi dokumentumainak részletesebb beépítése a tanórákba (a menekültek jogai, a háború és a gyermekek, HIV/AIDS, gyermekmunka, gyerekkereskedelem, kölcsönös függés és más témakörök feldolgozása).
A kompetenciafejlesztés fókuszai	A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információgyűjtés, információk rendszerezése Társas kompetenciák: empátia, együttműködés, szolidaritás, szociális érzékenység
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom Tantárgyakhoz: történelem, társadalomismeret Modulokhoz: Esőtánc és gyerekkatonák (szka207_38); Itt nincsenek hősök (szka208_49); A világ gyermekei I. (szkc207_10), II. (szkc209_10), III. (szkc208_10); Az ENSZ intézményrendszere (szka210_33)
Támogató rendszer	Egyezmény a gyermek jogairól. UNICEF Magyar Nemzeti Bizottsága, Budapest, 1992

	<p>UNICEF kisnaptár az adományozók számára, 1997 Závodszy Géza: <i>Történelem III.</i> Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 2000. 20. o. UNICEF globális nevelési koncepciója. A magyar bizottság által összeállított változat. Budapest, 1996. 5. melléklet Az Emberi Jogok Nemzetközi Törvénye. Magyar ENSZ Társaság. Budapest, 1990 Youth for Human Rights International: Mik azok az emberi jogok? Budapest, 2003 Diákjogi Charta. Diákjogi Charta Fóruma. Budapest, 1997 (megtalálható: Magyar Országos Levéltár) Unicef: The State of Words Children 2003, 2004, New York (lásd az Unicef magyar honlapját) www.unicef.hu www.unicef.org</p>
--	---

Módszertani ajánlás

A tanár előzőleg tanulmányozza a támogatási rendszerben szereplő dokumentumokat, gondolja át tanítványai jogait és kötelességeit, valamint a világ gyermekeinek helyzetéről szóló jelentéseket.

A tanulókat kérje meg, hogy hozzák magukkal a történelemkönyvüket.

A tanár tanulmányozza és vigye magával az órákra az iskola házirendjét.

Amennyiben projektfeldolgozást választ a pedagógus, előzőleg (a 2. óra előtt legkésőbb) kapják a tanulók feladatul a www.unicef.hu, angolul értők a www.unicef.org honlapok böngészését.

A javasolt halmazábra tetszés szerint felhasználható, de készíthető ennek alapján szabályosabb ábra is. Ajánlott mint mintát bemutatni, és a tanulók maguknak rajzolhatják meg az ábrát, akár különböző színekkel jelölve a különböző részeket.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Kinyomtatható vagy kivetíthető szöveg: Az ENSZ Gyermekjogi Egyezménye

P2 – Kinyomtatható vagy kivetíthető szöveg: Miért van szükségük a gyermekeknek jogokra?

Tanulói segédletek

D1 – Egyezmény a gyermekek jogairól

A szöveget néhány példányban kell sokszorosítani, hogy minden csoportnak jusson a szövegrészekből néhány azonos tartalmú példány.

D2 – Az UNICEF története

A variáció: a szövegből annyi példányt kell sokszorosítani, ahány kooperatív csoport dolgozik, mindegyik példányt 4 egyenlő részre kell vágni.

B variáció: a szövegből annyi példányt kell sokszorosítani ahány csoport dolgozik, mindegyik példányt több részre kell vágni és a részeket összekeverni.

D3 – Élettörténetek

Az élettörténeteket fele annyi példányban kell sokszorosítani, mint amennyi az osztálylétszám.

D4 – Állítások

Az állításokat annyi példányban kell sokszorosítani, ahány 3-4 fős csoport dolgozik.